

**Umatek Oy, vanhan lasitehtaan suljettu kaatopaikka (ent. Pilkington Lahden Lasitehdas Oy)
Tarkkailun lopettamisesitykseen liittyvä tarkastus**

Aika: 25.09.2025 kello 09:00

Paikka: Ala-Okeroistentie 213, Lahti

Läsnäolijat Tuomas Salonen, yhteyshenkilö
Umatek Oy
tuomas.salonen@umacon.fi

Kirsi Määttä
Insinööritoimisto Gradientti

Paula Schroderus, ylitarkastaja
Hämeen ELY
paula.schroderus@ely-keskus.fi

Käsitellyt asiat

1 Tarkastuksen tarkoitus ja tavoite

Umatek Oy on esittänyt kiinteistöllä 398-29-0-2 sijaitsevan vanhan lasitehtaan suljetun kaatopaikan vaikutustarkkailun lopettamista alueen pinta- ja pohjavesistä kokonaisuudessaan. Tarkkailun lopettamista on esitetty Hämeen ELY-keskukselle 19.2.2025 toimitetussa vuoden 2024 vuosiraportissa sekä 21.8.2025 toimitetussa yhteenvetoraportissa (tarkkailu vuosina 2008–2025).

Suljetun kaatopaikan tarkkailu perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 21.12.2018 antamaan päätöksen (nro 289/2018/1, dnro ESAVI/2771/2018) Pilkington Lahden Lasitehdas Oy:n ympäristöluvan (nro YSO/132/2007) rauettamisesta. Päätöksessä on edellytetty tarkkailemaan kaatopaikan vaikutuksia pintavesiin. Lisäksi mahdollisten pohjavesivaikutusten selvittämiseksi päätöksessä on määrätty asentamaan kaatopaikan välittömään läheisyyteen pohjaveden virtaussuunnassa kaatopaikan alapuolelle pohjaveden tarkkailuputki ja tarkkailemaan kaatopaikan vaikutuksia pohjavesiin kolmen vuoden ajan vuodesta 2019 lähtien (pohjavesitarkkailua on toteutettu vuosina 2022–2025).

Hämeen ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tarkkailun lopettamisesityksestä annettavan päätöksen tueksi oli tarpeellista suorittaa katselmus kiinteistöllä ja kaatopaikka-alueella. Tarkastuskäynnillä selvitettiin vielä alueen vesien johtuminen ja tarkistettiin tarkkailun näytepisteet, katselmoitiin kiinteistön muut toiminnot sekä havainnoitiin kaatopaikka-alueen yleisilme. Käynti oli samalla vastuuvälvojan viransijaisen tutustumiskäynti suljetulle kaatopaikalle.

Suljetun kaatopaikan tarkkailua tekevä konsultti Kiertotalo Oy ei päässyt osallistumaan tarkastuskäynnille, mutta heidän yhteistyökumppaninsa

insinööritoimisto Gradientti pääsi sijaistamaan Kiertotalo Oy:tä. Insinööritoimisto Gradientti suoritti vesientarkkailua vuosina 2017–2023.

2 Taustaa ja alueen toiminnot

Umatek Oy:n omistamalla kiinteistöllä 398-29-0-2 Lahden Okeroisissa sijaitsee entisen Pilkington Lahden Lasitehdas Oy:n vanha lasitehtaan suljettu kaatopaikka, joka oli käytössä vuosina 1966–1996.

Kaatopaikka perustettiin vuonna 1966. Alkuvuosina sinne läjitettiin lasitehtaan rakennuksen aikaisia jätteitä kuten louhinnasta, pintamaiden poistosta ja metsän raivauksesta syntyneitä jätteitä sekä rakentajien ruokajätteitä. Lasitehtaan tuotantotoiminnan käynnistyttyä vuonna 1969 kaatopaikalle läjitettiin tuotannon tehdasjätteet sekä työntekijöiden ruokajätteet (ruokajätteiden sijoittaminen kaatopaikalle loppui vuonna 1976). Vuoden 1980 jälkeen kaatopaikalle läjitettiin lasijätettä, vioittuneita pakkausvanteita ja alumiinilistoja, sekä kiviaineista vuosina 1977 uunin korjauksen yhteydessä ja 1984 tuotannon lopettamisen yhteydessä.

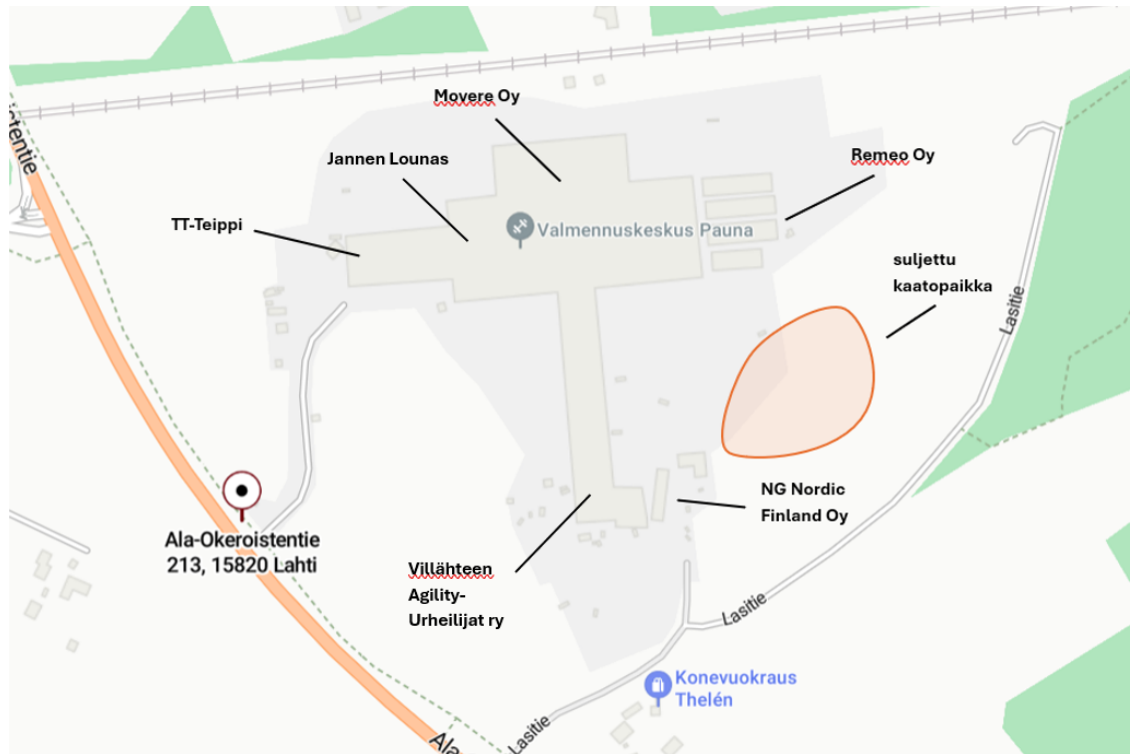
Kaatopaikka poistettiin käytöstä vuonna 1996. Keskusteltiin tarkastuksella siitä, että kaatopaikkaa ei ole todennäköisimmin suljettu kaatopaikkapäätöksen/-asetuksen vaatimusten mukaisesti. Toiminnanharjoittajalla ei ollut tiedossa tarkkaa sulkemis- tai peittämistapaa. Valvoja selvitti asiaa tarkastuksen jälkeen:

- Kaatopaikan sulkemissuunnitelman (Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy, 4.7.1996) mukaan täyttöalueen keskimääräinen paksuus on ollut 3 m ja täyttöalueen pinta-ala 14 000 m². Sulkemissuunnitelman mukaisesti kaatopaikan käytöstä poistaminen ja kunnostus on sisältänyt kaatopaikan jätetäytön peittämisen tiivistys- ja humuskerroksella niiltä osin kuin peittämättömiä alueita on vielä ollut. Viimeistelemättömät reunaluiskat viimeisteltiin ja tarvittaessa loivennettiin. Noin 6000 m²:n alue nurmetettiin peittämisen jälkeen. Kaatopaikka oli jo suurelta osin peitetty, heinittynyt ja pajukoitunut, ja nämä alueet jätettiin silloiseen tilaansa.
- Hämeen ympäristökeskus teki tarkastuskäynnin kaatopaikalle 12.9.1996. Pöytäkirjassa on todettu, että kaatopaikan sulkeminen on tehty suunnitelman mukaisesti. Viimeistelytyöt ovat olleet vielä tarkastuksen aikana osin kesken. Kaatopaikka poistettiin käytöstä vuonna 1996.

Pilkington Lahden Lasitehdas Oy aloitti toimintansa kiinteistöllä vuonna 1969. Lasin valmistus on loppunut vuonna 2009 ja lasin leikkaustoiminta vuonna 2012.

Nykyisellään kiinteistöllä toimii monta yritystä, pääasiassa teollisuustoimijoita; TT-Teippi, Jannen Lounas, Moveere Oy, Remeo Oy, NG Nordic Finland Oy, Villähteen Agility-Urheilijat ry.

Alla olevassa kuvassa (kuva 1) on esitetty kiinteistöllä toimivien yritysten sijainnit sekä suljetun kaatopaikan suurpiirteinen sijainti, jotka varmistettiin tarkastuksella. Suljettua kaatopaikkaa esittävä suurpiirteinen kuvio ei ole oikeassa mittakaavassa.

Kuva 1. Kiinteistön 398-29-0-2 toiminnot.

3 Näytepisteet ja vesien johtuminen alueella

Tarkastuksella oli tavoitteena saada selkeä kuva vesien johtumisesta alueella sekä tarkistaa näytepisteet maastossa. Tarkastelun avulla toivottiin saatavan myös selkeämpää kuvaa siitä, missä kohdissa ojiin yhdistyy mahdollisesti muita kuormitustekijöitä suljetun kaatopaikan lisäksi, jotka voisivat vaikuttaa tarkkailusta saatuihin tuloksiin. Alla olevassa kuvassa (kuva 2) on esitetty suljetun kaatopaikan tarkkailussa mukana olevat näytepisteet sekä tarkastuksen aikana tiedossa olleet ojat ja niiden kulkusuunnat.

Kuva 2. Vesien johtuminen ja tarkkailun näytepisteet

Sää oli tarkastuksen aikaan kirkas ja aurinkoinen, mikä näkyy osassa tämän tarkastuskertomuksen kuvissa vahvoina kontrasteina ja värejä vääristävänä. Maasto oli kosteaa, teille oli kertynyt suuria vesilammikoita ja kaikissa pintavesipisteissä virtasi vettä.

Kierros aloitettiin pohjavesinäytepisteestä PVP1. Muovisen pohjavesiputken ympärillä on rautaputki, ks. alla oleva kuva 3.

Kuva 3. Pohjavesiputki PVP1

Jatkettiin seuraavaksi ojapisteelle Kp-oja, joka on kaatopaikan alapuolinen purkuoja ja johon ei yhdisty muita oja ennen näytepistettä. Kp-oja kulkee rumpua pitkin tien ali ja yhdistyy tien eteläisellä puolella Kärpäsenojaan. Tarkastuksen aikana ojassa oli havaittavissa heikkoa virtausta, ks. kaksi seuraavaa kuvaa alta (kuvat 4 ja 5).

Kuva 4. Kp-oja kuvattuna kauempaa

Kuva 5. Kp-oja kuvattuna lähempää

Kp-ojan jälkeen jatkettiin pellolla sijaitsevalle ojapisteelle Kärpäsenoja 0,5 (kuva 6), johon tulee vesiä Kärpäsenojasta kaatopaikan yläpuolelta, kaatopaikan purkuojasta (Kp-oja) sekä kiinteistön eteläisestä osasta lähtevästä ojasta. Kärpäsenoja 0,5:n virtaama oli suurempi verrattuna Kp-ojaan.

Kuva 6. Ojapiste Kärpäsenoja 0,5

Viimeisenä tarkastettiin Kärpäsenoja 0,9 (kuva 7), joka on kaatopaikan yläpuolinen näytepiste ja toimii vertailupisteenä. Myös Kärpäsenoja 0,9:ssä oli tarkastushetkellä vettä ja pieni virtaama.

Kuva 7. Yläpuolinen oja piste Kärpäsenoja 0,9

4 Katselmus kaatopaikka-alueella

Vanhan lasitehtaan suljettu kaatopaikka sijaitsee kiinteistön kaakkoisosassa, ks. kuva 1 tarkastuskertomuksen kohdassa 2. Suljetun kaatopaikan varsinainen jätetäyttöalue ja sen rajat olivat käytännössä mahdotonta paikantaa tarkastuksella, sillä kyseessä ei ole kumparemainen kaatopaikka. Osa jätetäytön alueesta on täysin metsittynyt ja osa toimii säilytyskenttänä. Kentän ja metsittyneen alueen erottaa aitaus. Kenttää ei ole päällystetty, vaan se on maapohjainen.

Kentällä oli säilytyksessä tarkastuksen aikana muun muassa työkoneita ja niiden osia, lavoja ja kontteja. Kentällä säilytyksessä olevat jätteet tarkastuksen aikana olivat seuraavat:

- Kiinteistön siivouksesta syntyneet risut (20 02 01)
- Kiinteistön muutostöissä syntynyt betonijäte (17 01 01)
- Kiinteistön muutostöissä syntynyt puujäte (17 02 01)
- Kiinteistön asfaltin paikkauksessa käytettävä asfalttirouhe (17 03 02)
- Kiinteistön alueelle olevan vanhan rautatien purkamisesta jääneet ratapölkkyt (kyllästetty puu) (17 02 04*)

Kentällä säilytyksessä olevat jätteet välivarastoidaan kentällä ja odottavat toiminnanharjoittajan mukaan joko uudelleenkäytön valmistelua tai poisvientiä alueelta. Kentällä välivarastoitavat jätteet vaihtelevat lähes viikoittain. Alla kuvia kentältä.

Kuva 8. Jätetäytön päällä sijaitseva kenttä ja siinä välivarastoitavia jätteitä, taka-alalla NG Nordic Finland Oy:n toiminta-alue.

Kuva 9. Jätetäytön päällä sijaitseva kenttä ja siinä välivarastoitavia jätteitä. Takaoikealla NG Nordic Finland Oy:n toiminta-alue.

Kuva 10. Jätetäytön päällä sijaitsevalla kentällä välivarastoitavia jätteitä, taka-alalla metsittynyt alue kaatopaikasta.

Kuva 11. Jätetäytön päällä sijaitsevalta kentällä välivarastoitavia jätteitä ja kontti.

Kuva 12. Kuva otettu jätetäytön päällä sijaitsevalta kentältä. Oikealla säilytyksessä ratapölkkijä, taaempänä näkyy metsittynyt jätetäytön alue. Kenttäalueen ja metsittyneen alueen erottava aita näkyy myös kuvassa, hieman epäselvänä.

Kuva 13. Jätetäytön päällä sijaitsevilla kentällä säilytyksessä olevia kontteja ja avoneuvoja. Takavasemmalla Remeo Oy:n toiminta-alue.

Kuva 14. Jätetäytön päällä sijaitsevilla kentällä säilytyksessä työkoneita ja koneenosia. Takavasemmalla Remeo Oy:n toiminta-alue.

Tarkastuksen tulos

Ei puutteita tai on vähäisiä poikkeamia

Jatkotoimenpiteet

Ei edellytetä jatkotoimenpiteitä

Laadittu

Lahti 24.10.2025

Schroderus Paula

Tarkastuksesta perittävä maksu

Maksun määrä: **0,00 €**

Maksuton tarkastuskäynti

Maksun määräytymisen perusteet

Tarkkailun lopettamisesitykseen liittyvä tarkastus
C: Pienet muut lupavelvolliset ja rekisteröintivelvolliset laitokset

Jakelu

Läsnäolijat

Kiertotalo Oy

Lahden

kaupungin

ympäristönsuojeluviranomainen

Tämä asiakirja HAMELY/171/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/171/2016 har godkänts elektroniskt

Schroderus Paula 24.10.2025 13:35